

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

"Ij." izhaja vsaki dan, dатiran z dnevom naslednje nedelje.

ročina velja za Avstrijo: za celo leto 1 kruna, za Ogrsko 1 1/2 vin. za celo leto 1 kruna, za Nemčijo stane celo leto 1 kruna, za Srbijo pa 8 kron; drugo inozemstvo se izkupi naročinimo z oziroma na visokost pošiljanja. Naročinimo je plačati naprej. Posamezne se prodajajo po 10 v denarništvu in upravljajo se nahajata v gledališču po stopju štev. 3.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2 1/2— za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stav. 37.

V Ptiju v nedeljo dne 10. septembra 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Nemško-bolgarske čete vdrle v južno Rumunijo. — Velikanske bitke na zapadu in vzhodu. — Grška pred razsulom. — Odločilni časi.

Avtstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 1. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti rumunski. Pri Orsovi in Herkulesu je bil sovražnik tudi včeraj popoldne uvrnjen. Drugače ni prišlo nikjer do bistvenih bojev. Na g y -Szeben in Seps i Sztye györük so bili zaradi splošnega položaja včeraj izpraznjeni. — Fronta nadvojvode Karla. V Bukovini in vzhodni Galiciji pričeli so Rusi zopet z napadom. V Karpatih in pri Stanislavu so bili povsod uvrnjeni. Severno od Dnjestra v izlivnem kotu Zlate Lipe napadel je sovražnik na 24 kilometrov široki fronti. Severno od Mariampola in pri Zawalowu izjavili so se vsi zavali. Pri Horozanki bila je naša črta preko kraja nazaj potisnjena. Pri Zborowu je en močni ruski napad, ko je dosegel mejeni krajevni uspeh, s protinapadom vstavljen. — Fronta princa Leopolda bavarškega. Armada Böhm-Ermolli prepričala je pri Perepelni ruski sunek. — Pri armadi Tersztyanszky vdrle je sovražnik na posamezni krajih v našo črto. Protinapad nemških čet vrgel ga je zopet nazaj; pri tem je izgubil na vjetih 2 oficirja in 407 mož. Južno-zapadno od Kaszowke izjavil se je en sunek nasprotnika.

Italijansko bojišče. Na Primorskem bilo je včeraj več oddelkov naše fronte med Monte Santo in morjem od Italijanske artiljerije deloma ljuto obstreljenih. Južno od Salcana in zapadno od Lokvice šla je sovražna infanterija k napadu. Naš ogenj pognal je kmalu nasprotnika povsod nazaj.

Južno-vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 1. septembra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Angleško delovanje severno od Somme ostalo je razven posameznih napadov z ročnimi granatami na močni artiljerijski razvitek omejeno. Fran-

coski napadalni nameni med Maurepansom in Clerijem bili so z ognjem podvezani. En od naše strani napravljeni protivnički prinesel nas je zopet v last preje izgubljenega ozemlja pri Longuevalu in v gozdu Delville. — Južno od Somme pričeli so zvečer po pripravi zadnjih dni pričakovani francoski napadi. Sovražnik polagal je največji pritisak na fronto Barleux-Soyecourt. Prišlo je do ljutega bližinskega boja v oddelku Estrees-Soyecourt. Odločni protinapadi saških regimentov napravili so začetnemu prodiranju sovražnika hitri konec in so ga vrgli nazaj v svoje izhodne postojanke. V ostalem so bile pripravljene sovražne naskočne čete v njih jarkih zadržane. Na sosednih frontah razvili so naši nasprotniki na raznih točkah živahno ognjeno in patruljsko delovanje. — V pokrajini Somme bilo je 6, ob Maasi pa eno sovražno letalo sestreljeno. Ena nadaljnja padlo je v našem odporнем ognju vzhodno od Yperna na zemljo.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarškega. Od morja pa do pokrajine zapadno od Lucka je položaj v splošnem nespremenjen. Južno-zapadno od Lucka posrečilo se je Rusom, pridobiti na ozemlju. Protisunkom nemških čet so se moralni zopet pod težkimi izgubami umakniti. 2 oficirja in 407 mož je ostalo vjetih v naši roki. Danes zjutraj so se vršili novi napadi in so bili zavrnjeni. — Med ob Droyja in Tarnopolja vodečimi železnicami oživel je zopet ruski artiljerijski ogenj. Ob južni proggi šel je nasprotnik k napadu. Pri Zborowu dosegel je na ozki fronti uspehe; drugače je bil — deloma s protisunkom nemških čet — nazaj vržen. — Fronta nadvojvode Karla. Ljuti boji so se odigrali na 24 km široki fronti med Zloto Lipom pri Nosowu in Dnjestrom. V severnem delu tega oddelka so se razbili ruski napadi pred našo fronto. Bolj južno-zapadno smo se morali sovražnemu pritisku nekaj umakniti. Južno od Dnjestra so hrabi heski regimenti v oddelku od Stanislava ruski naval zlomili.

V Karpatih ostali so delni napadi sovražnika proti Stepanški in južno-vzhodno od njega brezuspešni. Južno-zapadno od Schipotu so vzhodno-pruske čete svoje postojanje

ke nasproti naporom premočnih sil popolnoma obdržale.

Balkansko bojišče. Ob Ceganski Planini in ob Moglena-fronti so se srbski napadi razbili.

Prvi generalkvartirmoyster Ludendorff.

Avtstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 2. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumunski: Pri Orsovi smo včeraj naše čete po petdnevnih ljutih bojih na zapadni breg Cserne nazaj vzeli. Pri Na g y -Szebenu in severno od Brasso sledi nasprotnik le pologoma. — V gorovju Gyergy o razvijajo se novi boji. — Fronta nadvojvode Karla. V bukovinskih in galiških gozdnih Karpatih zavrnile so avstro-ogrške in nemške bojne sile veliko število ruskih sunkov. Tudi severno-zapadno od Mariampola izjavilo se je več napadov nasprotnika. — Pri Zborowu napravil je protinapad zopet mir. — Fronta princa Leopolda bavarškega. Iz nemških in c. in k. čet obstoječa armada Tersztyanszky bila je včeraj severno-vzhodno in južno-vzhodno od Swiniuchy zopet ljuto napadena. Sovražnik je vdril v vas Koritnica, moral se je pa pred obsegajočim protinapadom v neredu umakniti. Pustil je 10 oficirjev, 1100 mož in več strojnih pušk v roki zaveznikov. Njegove krvave izgube so izredno velike.

Italijansko bojišče. Boji s topovi in minskimi letalci ob primorski fronti trajali so v večih oddelkih z menjajočo silo naprej in so se raztegnili tudi na prostor od Piale. — V oddelku Plockena šel je sovražnik po tako ljutemu artiljerijskemu ognju k napadu na Mali Pal, vdril tukaj v del naše postojanke, bil pa s protinapadom zopet popolnoma vun vržen. Ob tirolski fronti izjavilo se je več sunkov slabejših italijanskih oddelkov ob Rufreddu in dva kratna napad nasprotnika na Cavaron.

Južno-vzhodno bojišče. Vzhodno od Vlore (Valone) vdrila je neka italijanska skupina sil čez Vojsuso. Bila je v fronti in

STRASCHILL'ova grenčica iz zelenjave povzroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, vojake, romarje itd.

na strani prijeta in v dvadnevnu boju naj vržena. — Donavsko flotilja potopila je v spodnji Donavi neki rumunski patrolski čoln.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 2. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Severno in južno od Somme traja ojstri artiljerijski boj naprej. V oddelku gozd Fourreau - Logneval vratili so se boji z ročnimi granatami. Južno-vzhodno od Maurepas ostal je neki francoski sunek brezuspešen. Pri Estreesu se je včeraj zvečer neki še v sovražni roki se nahajajoči jarek nazaj vzel. Na desno od Maase se je ognjeno delovanje deloma zopet znatno oživilo.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Rusi so nadaljevali svoje napore zoper pod poveljem generala Litzmanna stoječe čete južno-zapadno od Lucka. Njih z mnogokratno premočjo peljani in mnogokrat ponavljeni napadi imeli so mimogreč pri Korytnici uspeh. Z našimi protinapadi bil je sovražnik vnered nazaj vržen. Vjeli smo tukaj včeraj in predvčerajnem **10 oficirjev, 1100 mož** in zaplenili več strojnih pušk. — Severno od Zborowa pridobile so naše k protisunku vporabljeni čete na ozemlju. — Fronta nadvojvode Karla. Severno-zapadno od Mariampola (ob Dnjestru) potegnile so se prodirajoče ruske sile v artiljerijskem ognju nazaj. — V Karpatih se je veliko število delnih podjetij nasprotnika izjavilo. — Uspeh šleziskih čet ob Kukulu bil je razširjen; število vjetih povišalo se je na **2 oficirja, 373 mož**; zaplenili smo 7 strojnih pušk in 2 metalec min.

Balkansko bojišče. Nobeni dogodki posebnega pomena.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Avtrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 3. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumunski. Sovražna artiljerija obrnila je včeraj svoj ogenj proti Nagy-Szebenu. V pokrajini Gyorgyo približevali so se Rumuni našim postojankam. Naša artiljerija počnala je sovražne poizvedovalne oddelke nazaj. Drugače pri nespremenjenem položaju nobeni posebni dogodki. — Fronta nadvojvode Karla. Južno-zapadno od Fundula Moldavi in zapadno od Moldave odabile so naše čete več ruskih napadov. Gora Ploska (južno-zapadno od Rafailove) bila je od Rusov po ljuti bojih zavzeta. Južno-vzhodno od Brzezany izjavilo se je včeraj več močnih ruskih sunkov. Danes pričel je sovražnik novo z napadom. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Severno od Zborowa zasledovalo so nemške čete armade Böhm-Ermolli pri odporu nekega ruskega napada nasprotnika preko njegovih jarkov.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti se držijo topovski boji na zmerni visočini. V oddelku Płocken nastopil je po od nas odbitih napadih najprve mir; potem se je artiljerijsko delovanje zopet oživilo. Ob fronti južno Fleimstala izjavili so se sovražni napadi na Coltrando in Cauriol-odprtino.

Južno-vzhodno bojišče. Vzhodno od Vlore (Valone) so italijanske sile zopet čez Vojuso vdrele. Bile so že včeraj zvečer večinoma zopet nazaj vržene.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemci in Bolgari vdri v Rumunijo.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 3. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Artiljerijska bitka v pokrajini Somme dospela je do največje ljutosti. Med Maurepasom in Clearyjem so se včeraj zvečer močni francoski napadi razbili. Na desno od Maase sledili so ob fronti Thiaumont-Vaux razširjenemu pripravljalnemu ognju le na obeh straneh ceste Vaux-Souville sovražni napadi; bili so zavrnjeni.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Severno od Zborowa pričele so močne ruske sile zopet z napadom. Hrabre, pod poveljstvom generala pl. Eben stoječe čete so jih — deloma v bajonetnem boju — popolnoma nazaj vrgle. — Fronta nadvojvode Karla. Vzhodno in južno-vzhodno od Brzezany razvili so se krajevno omejeni boji. Sovražni napadi so bili zavrnjeni. Boj je na posameznih točkah še v toku. V Karpatih naprila so se ruska podjetja včeraj večinoma proti Maguri in visočinskim postojankam južno-vzhodno od nje. Niso imela nobenega uspeha. Pač pa je ostala Ploska - visočina po večkratnem brezuspešnem navalu nasprotnika v njegovi roki. Na obeh straneh Bistrike v rumunski obmejni pokrajini stopele so nemške in avstro-ogrške s sovražnimi prednjimi četami v dotiku.

Balkansko bojišče. Dobrudša-meja je med Donavo in Črnim morjem od nemških in bolgarskih čet prekoračena. Rumunsko obmejno varstvo bilo je pod izgubami zanj nazaj vrženo. — Ob makedonski fronti nobeni dogodki posebnega pomena.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

„Zeppelin“ nad Londonom.

K.-B. Berlin, 3. septembra. Wolffova pisarna poroča:

V noči na 3. septembra je več brodovij pomorskih letal trdnjava London, utrjena mesta Yarmouth in Harwich ter fabrične naprave vojaške važnosti v južno-vzhodnih grofovinih in ob Humberu izdatno z bombami obmetalo. Dobri učinek napadov zamogel se je povsod na močnih pozarih in eksplozijah opazovati. Vse pomorske zračne ladje so se vkljub močnemu

obstreljevanju nepoškodovane vrnile. Obse je vršil napad zračnih ladij armade južno Anglico.

Sef admiralnega štaba mornarice

Brezuspešni ruski napadi. — Italijani vršili Vojuso.

Avtrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 4. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Severno od Rumunsko. Praske s prednjimi četami artiljerijski ogenj. Nobena sprememb pa žaga. — Fronta nadvojvode Karla. Nadaljujejo svoje napore, zlomiti odpornikov v Karpatih, dan in noč. Prisna mnogoštevilnih točkah do ljutih bojov. Navali sovražnika bili so odbiti z ognjem pa v boju z bajonetom in ročnimi granatami. Mali krajevni uspehi, ki so jih dosegli južno-zapadno od Fundula Moldovi v pokrajini Tatarskega prelaza, bili s protinapadi v največjem delu zopet izgubljeni. Sovražnik je imel težke izgube. — Južno-vzhodno od Brzezany niso prispevali nasprotniku njegovi izgube polni napadnih uspehov. Za en malo kos jarka se bori. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Severno od Zborowa in na Swinich ter Szelwov v Wolhajzilovilo se je zopet veliko število napadov sovražnika, ki so bili peljani z ogromnimi množicami.

Italijansko bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Južno-vzhodno bojišče. Vzhodno od Vlore (Valone) bil je sunek Italijanov popolnoma odbit. Sovražnik se je moril na levem breg Vojuse nazaj umakniti. Vse na postojanke so zopet v naši lasti.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nova velika bitka ob Sommi. — Prodiranje Dobrudži.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

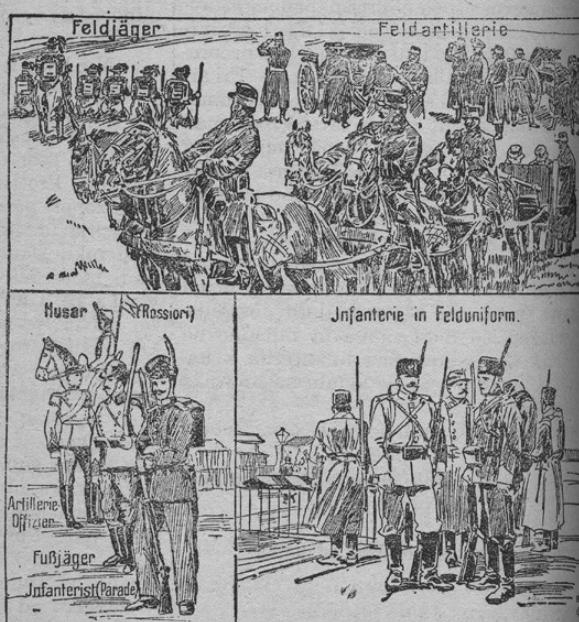
K.-B. Berlin, 4. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Včeraj zjutraj zapričeti angleško-francoski napadi v pokrajini Somme podili so do bitke največje siljenosti in ljutosti. Severno od Somme

Rumunska armada

Z ozirom na vojno z Rumunsko prinašamo nekaj slik od rumunske armade. Vojsko moč te armade se ceni na okroglo 450.000 mož. V levem kotu (zgoraj) vidimo poljske lovce, na desni strani pa poljsko artiljerijo. Spodaj vidimo (na levem strani) zaporedoma huzarja, artiljerijskega oficirja, lovca in infanterista v pari. Na desni strani spodaj pa vidimo rumunsko infanterijo v vojni uniformi.

Oderuške krvosese, kateri izkorisčajo vsako najmanjšo priliko, da bi siromaku, ki je itak že od vseh strani ogrožen, kočo čez glavo potegnili, moralo bi se brezobzirno in na javni način kaznovati, kajti ti so v gospodarskem oziru pravi izdajalci domovine, ki čakajo na ugodni trenutek, da si na nepošten način napolnijo svoje žepne.

oce, 414
nen
e na
ce.
i čez
od
io se
zoper
tami,
polo-
Rusi
r za-
do je
ovje-
m ali
tami.
Rusi
vi in
ili so
zbolj-
Tudi
nesli
i no-
se še
avar-
med
yniji
adov
mimi
sebni
zhod-
alijan-
noral
naše
šef
je v
d
3.) Iz
utraj
okra-
n m e

igrala se je ob okoli 30 km široki fronti Baumonte do Somme. Vkljub mnogokrat najemenu sovražnemu navalu na obeh straneh Andre in zlasti na Thiepval severno-zapadno od Pozieresca so naše vojske čete pod poveljstvom generalov pl. Stein in pl. Marschall svoje postojanje obdržale, s hitrim protisunkom mimogredu izgubljeno ozemlje pri posesti Monquette najpričebilo in sovražniku najtežje izgube zadale. Bolj vzhodno držala je naša močna artiljerija nasprotnika v njegovih naskočnih stojankah. Sele ponoči se mu je posrečilo izgubiti Fourcaux naskočiti; bil je nazaj veden. — Po vsej dosedanji vporabi municije uspešno pripravljalnemu ognju vnel se boj med Giuchy in Somme ter je s ciljem tukaj naprej do pozne ponočne ure jasnešen odporni so hrabre čete generalov Kirchbach in pl. Fassbender v polnoma razstreljeno prvo postojanko vsovražniku branile vsako ped zemlje in svoji drugi obrambeni črti sunek vstavitev. — Južno od Somme se je, razven v selu južno od Barleux, naši artiljeriji uspelo, podvezati izvršitev francoskih napadov. Pri Barleux napadajoče sile so v krvavo zvrnjene. — Na desno od same se so izjavili napadni poskusi francosov proti trdnjavi Thiaumont in vzhodno od Fleury. — V dolini Souville bil je po skrbni pripravi neki včetno mreži kot francoske postojanke od sovražnika očiščen. Vjeli smo 11 oficirjev 400 mož, večkratni sovražni protinapadi zavrnjeni.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. S polnim neuspešenim Ruse končali so njih zapadno in južno-zapadno od Lucca ponovljeni napori. Sestreljeno Zborovom držale so naše čete najpričebljeno ozemlje proti večkratnim francoskim napadom. — Fronta nadvojvode Karla. Vzhodno in južno-zapadno od Bazeley tračil je boj naprej. Krajevni generali Rusov so jim s protisunkom v bistvenem zopet iztrgani. Očiščenje nekaterih jarov je v toku. — V Karpatih se je boj med Zielone nadaljeval. Ruski napadi na zapadno od Zabie in Magura odvita so se izjavili.

Balkansko bojišče. Pod uspešnimi prodriji nemško-bolgarske čete med Donau in Črnim morjem naprej. Pri Koem (severno-zapadno od Dobrica) vrgla je bolgarska kavaljerija rumunsko infanterijo v neredu in vjela 10 oficirjev ter čez 700 mož. Makedonski fronti je položaj nespremenjen.

Prvi generalkvartirmočer Ludendorff.

Nemške zmage z zraku.

K.B. Berlin, 4. septembra (W.-B.) Uradno se poroča:

V noči na 3. septembra so armadne in morske zračne ladje z opazovanjem dobrim vremom trdnjavo London napadle. Ena teh ladij je bila od sovražnikov sestreljena. V zračnem boju sestrelili smo dne 2. in 3. septembra v pokrajini Somme 13, v Chambon in ob Maasi po dva sovražna letala. Komandant Bölk, ki je postavil svojega nasprotnika iz boja, lajtmani Leffers, Lüthbusch in Rosencrantz imajo v zadnjih uspehih najodličnejši delež. Z novim ognjem smo od 1. septembra sem pokrajini Somme in Maase 4 sovražna letala sestrelili. Dne 2. septembra so francoski vojni napadi v trdnjavskem okolišu od leta neznatno škodo napravili. Z večimi zrakobombami na mesto Schwenningen je bilo 5 oseb ranjenih in nekaj škode na poletnih napravljenih.

Nemški zračni napad na Kostanzo.

W.B. Berlin, 4. septembra. Nemška morska letala obmetala so pristanišča, skladišča žita in shrambe olja od Kostanze, na križarko „Kagul“ ter štiri razruševalce

torpednih čolnov izdatno z bombami. Opazilo se je dobri uspeh. Vsa letala so se po ljutem obstrelejanu vrnila.

Odbiti ruski napadi. — Italijani na Balkanu zopet tepe.

Austrijsko uradno poročilo odtorka.

K.-B. Dunaj, 5. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumunski. Pri nespremenjenem položaju ničesar pomembnega. — Fronta nadvojvode Karla. Napadi Rusov proti karpati fronti zaveznikov trajajo naprej. Pri Fundul Moldavi obdile so naše čete veliko število močnih sunkov. Ob zgornjem Czermoszu in južno od Psystreca se ljuto borili. Severno-zapadno od Körösmezo izjavili so se vsi poskusi nasprotnika, pridobiti na prostoru. Južno-zapadno od Brzezany se je tudi zadnji, predvčerajnem izgubljeni kos jarka nazaj pridobilo. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Nobeni posebni dogodki.

Italijansko bojišče. Ob tirolski fronti je mestoma nastopilo povisano artiljerijsko delovanje. V pokrajini Rufredo prišlo je do ljudnih bojev za višek Sorame, ki so ga naše čete mimogredu izgubile, s hrabrimi protinapadi pa zopet nazaj pridobili.

Južno-vzhodno bojišče. Italijanske čete prekoračile so včeraj zjutraj pri Ferasu Vojsu. Napad naših rezerv proti sovražnemu levemu krilu vrgel je nasprotniku nazaj. Ogenj naše težke artiljerije spremjal je na južni breg reke umikajoče italijanske kolone. Med bojem sestrelil je vojni pilot štabni feldvebel Arigi sovražno bojno letalo; en letalec mrtev, drugi vjet.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

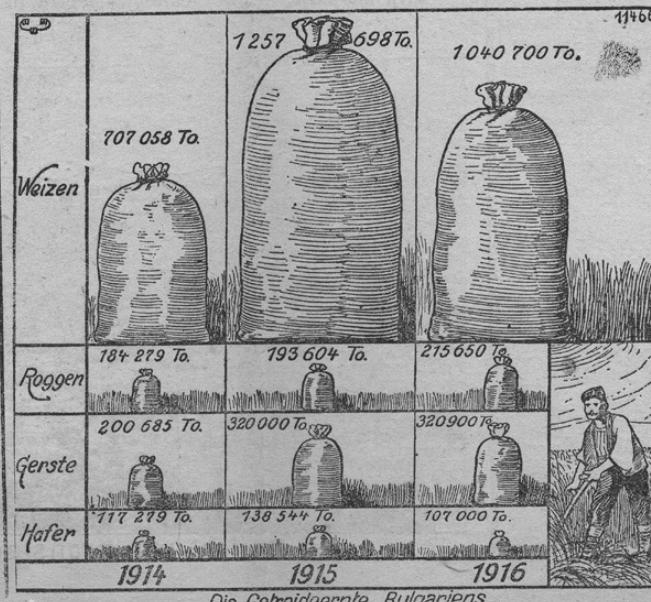
Prodiranje v Dobrudži.

Nemško uradno poročilo odtorka.

K.-B. Berlin, 5. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Velika bitka ob Sommi traja naprej. Naše čete stojijo med Le Forest in Somme v vročem boju. Južne reke branijo se proti na 20 km široki fronti od Barleux do južno od Chilly napadajočemu nasprotniku. Vas Chilly je izgubljena. — Na desni od Maase bili so novi napadi Francozov proti našim črtam vzhodno od Fleury in proti dne 3. septembra v dolini Souville zavzeti postojanki odbiti.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Položaj je nespremenjen. — Fronta nadvojvode Karla. V

Die Getreideernte Bulgariens.

trdrovratnem boju so nemški bataljoni večkrat s protisunkom pričenjajočega sovražnika južno-vzhodno od Brzezany zopet prepodigli. Vjele so zvezne čete v zadnjih dveh dneh 2 oficirja in 259 mož. — V Karpatih razvili so se na večih mestih manjši boji. Južno-zapadno od Zabie in Schipotah se bori. Močnejše ruske sile bile so južno od Fundul Moldave v krvavo zavrnjene.

Balkansko bojišče. Nemške in bolgarske čete naskočile so utrjene prednje postojanke mostičja od Tukrakana. Mesto Dobrič je od Bolgarov zavzeto. Bolgarska kavalerija razpršila je večkrat rumunske bataljone. — Nemška pomorska letala obmetala so Konstantino ter ruske lahke pomorske sile z bombami. Naše letalne ladje so Bukarešto in petrolejske naprave v Ploesti z dobrim uspehom bombardirale.

Prvi generalkvartirmočer Ludendorff.

Austrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 6. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumunski. Razven bojev naprej potisnjene poizvedovalnih oddelkov nobeni posebni dogodki. Fronta nadvojvode Karla. Ob naši karpati fronti ponovil je sovražnik včeraj svoje ljute napade. Razven težko dosegjenih pridobitev izjavili so se vsi poskusi sovražnika, pridobiti na prostoru. Tudi v prostoru vzhodno od Halicza se je borilo z največjo ljutostjo. Po večih brezuspensih navalih posrečilo se je konečno nasprotniku, potisniti ta kos fronte nazaj. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Vzhodno od Złozowa razbili so se sovražni napadi, ki so se izvršili po najljutjeji artiljerijski pripravi, deloma na lastnih obrambah, deloma pa že v našem zavornem ognju. Na ostali fronti razven zmernega ognja artiljerije in minskih metalcev nobeni posebni dogodki.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Bombe na Benetke in Grado.

K.-B. Dunaj, 6. septembra. Uradno se danes razglaša:

Dogodki na morju.

Dne 4. septembra zvečer je eno naših brodovij pomorskih letal vojaške naprave Benetki in Grado uspešno z bombami obmetalo. Eno letalo se ni zopet vrnilo.

Mornariško poveljništvo.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 6. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Bitka na obeh straneh Somme se z nezmanjšano ljutostjo

Bolgarska žitna žetev.

Z nami zvezana Bolgarija pomaga pridno, da se nam vsiljeno vojno zmagovalo konča ne samo na bojišču, marveč tudi na gospodarskem polju. Prinašamo v tem oziru zanimivo sliko. Ta slika kaže zadnje tri žetve in pustjajno izpoznavati, da so se žetve zlasti proti žetvi leta 1914 znatno izboljšale; edino pri ovsu ne. Žetev leta 1916 še ni dokončana, marveč le cenjena, zamore se tedaj še mnogo izboljšati. Na sliki vidimo (od zgoraj proti spodaj) najprej pridelke pšenice, potem rži, ječmena in konečno ovsu v letih 1914, 1915 in 1916.

nadaljuje. **28 angleško-francoskih divizij napada.** Severno od Somme so njih novi napadi kravato zavrnjeni. Južno od reke se je v semintja divljajočem boju infanterije prvo postojanko proti zopetnemu navalu Francuzov na fronti od Barleux do južno od Chilly obdržalo. Le tam, kjer so bili najsprednejši jarki popolnoma zravnani, so izpraznjeni. Poznejši napadi so bili pod najtežimi izgubami sovražnika popolnoma odbiti. Meklenburški, holsteinski in saški regimenti so se posebno odlikovali. Do včeraj se je pripeljalo na vjetih iz dyadnevnega boja južno od Somme **31 oficirjev, 1437 mož od 10 francoskih divizij,** na plenu pa **23 strojnih pušk.** — V zračnem boju in z odpornim ognjem se je 3 sovražna letala sestreljala.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Ruski napadi so se severno od železnice Zloczow-Tarnopol v našem ognju izjavljali. — Fronta nadvojvode Karla. Med Zloto Lipo in D'nestrom so Rusi svoje napade zopet pričeli. Po brezuspešnih naskokih potisnili so konečno sredino fronte nazaj. V Karpatih je nasprotnik v poročanih bojih južno-zapadno od Zabie in od Schipotha male uspehe dosegel; na mnogih krajih je včeraj brezuspešno napadal.

Balkansko bojišče. **Sedem utrdb od Tutrakana,** med njimi tudi pancerke baterije, je zavzetih. Severno od Dobriča so močnejše rumunsko-ruske sile od naših hrabrih bolgarskih tovarišev nazaj vržene.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

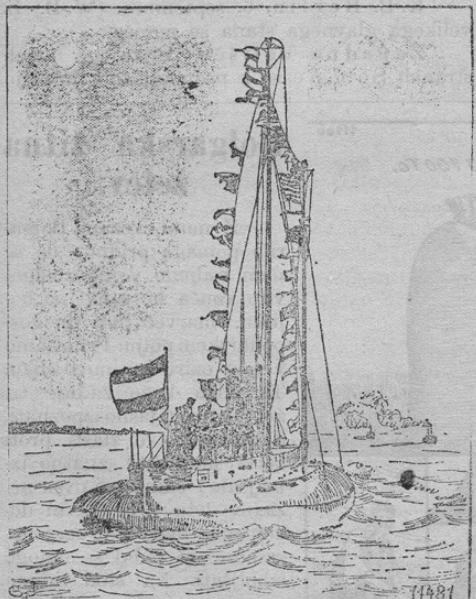
Turki vjeli nad 5000 Rusov.

K.-B. Konstantinopol, 30. avgusta. Glavni stan poroča:

Kavkaška fronta. Tekom napadov, ki so jih naše čete predvčerajnem na desnem krilu pričele, prepodile so sovražnika z bajonetnim napadom iz njegovih postojank. Pri zasledovanju vjeli so čez **400 Rusov** in zapanile 80 kiš s strelihom ter mnogo vojnega materijala. Vjeti izjavljajo, da je bilo z našim ognjem 6 kanonov popolnoma razrušenih. Na levem krilu so srečno skončeni napadi, odrezati del sovražnih strelskih jarkov. Glasom zadnjega poročila se je do predvčerajnjega boja **2 in pol divizij popolnoma razpršilo**, nadalje **5000 vjetih** napravilo ter več kanonov, strojnih pušk in mnogo orožja zapanilo.

Podmorski čoln „Deutschland“ po svoji vrnitvi.

Z ozirom na poročila o srečni vrnitvi nemškega podmorskoga čolna „Deutschland“

„Deutschland“ auf der Weser.

iz Nemčije prinašamo sliko te barke na reki Weser ob svojem prihodu v nemško domovino.

Največji sovražnik.

V listu „Der Turmer“ piše grof von Grotthus tako-le:

„Dosej smo vse svoje sovražnike zadeli na glavo in smemo upati, da boderemo z njimi sami obračunali.“

Le eden nam je nevpogljivo kljuboval, le ena sila se je doslej izkazala kot nepremagljiva, to je velesila — oderuštvo. Najmočnejše od vseh je oderuštvo, to je pravi zmagovalec v tej vojni in mirujoča točka v menjajočih se dogodkih. Naj se gibljejo boji tako ali tako, naše vojaštvo se premika z enega bojišča na drugo — oderuštvo pa ne omahuje in se ne umakne s svojega prostora: kakor pajek sedi nepretrgano v svoji mreži, debelega in rudečega naplhnjenega lica od zavžitih krvavih žrtev, poželjivo čakajoč novih žrtev, ki prihajajo z mirno gotovostjo. Oderuh je mož sedanjega „velikega časa“, zakaj on je razumel „zahtevo trenutka.“ Zahteva je: „Baši denar v svojo m o s n j o!“ in ničesar ne more „značajnega“ oderuha odvrniti od izpolnitve te dobro razumevanje zahteve. Proti „značajnemu“ oderuhu je nemogoča vsaka državna in oblastvena odredba. „Nam ne more nikdo kaj!“ Kajti tudi on govori o sebi, kakor vsa veličanstva, v množini: Njegovo veličanstvo oderuh. Ali pa ni res on gospodar v tem času?

Ako pojde tako naprej kakor doslej, ako se ne ukrene kaj korenitega, zamore še priti do tega, da nas vse naše žrtev in zmage ne bodo obavarovale, da bodo moralizirangleške roke sprejeti angleški mir. To se mora povedati naravnost, ker ne temelji na dozdevni, temveč na resnični nevarnosti. To je nevarnost, ki jo pozna ljudstvo samo; čudno je le, da se ljudstvo ne izpozna ali pa se podcenjuje. Še je čas, da odrinemo, pa skrajničas, in kar je v zamujenemu izgubljenega in pokvarjenega, se še danes ne da več popraviti. Ni treba nobenega proroškega duha, da povemo, kaj vse nam še vzvezte doma, če se ne preide konečno k odrešenjem dejanjem.

Sami razglasili (ali celo skoraj otroški „dobrohotni opomini“) niso dejanja. Besedima ljudstvo vseh slojev tako preveč in dosti, če jim takoj ne sledi uspešna dejanja, da jih sprejema le s prikrito nevoljo, ker vidi pri tem le tolsto obrazo oderuhov, ki se pač široko in prav zadovoljno smehljajo...

Tako piše nemški list „Turmer“ seveda večinoma z ozirom na nemške razmere. Vendar pa veljajo te besede istotako za nas. Kajti i pri nas — morda še v povečani meri — je oderuštvo največji, najbrezobzirnejši ter tudi najpodlejši nasprotnik.

Razno.

Iz Ptuja se poroča: Svinjski in govej i sej mi so do nadaljnje odredbe vstavljeni.

Divji merjasec, dolg več kot 2 metra in

Ansicht von Kronstadt.

težak okoli 220 kil, bil je v Šalovcih Ormožu vstreljen. Merjasec prihajal je v času že več let sem v pokrajino med Omšom in Središčem, bržkone iz Ogrske. I pravil je seveda vedno veliko škodo. Leto le v dveh občinah nad 2000 kron škodo pravil. Politična oblast je priredila pred imenim lov, da bi se tega nevarnega školjija dobilo. Zdaj se je posrečilo nadlovcu grški ormoške g. Wessenjak, da je z izvom stremlom žival usmrtil. Mrtvega merjaseca razstavili potem v Ormožu in pozneje v Ptiju proti vstopnini. V Ptiju je bil določen dajški te priredbe za vdove in siroti padlih junakov 3. kora.

Tretjič odlikovan je bil s cesarsko položajem (signum laudis) g. oberlajtnant pionir Jos. Orning, sin ptujskega župana in okrajnega načelnika. Nahaja se že od zadnje vojne na raznih bojiščih in se je zlasti v Gorici, Bukovini ter v Karpatih s svojimi limi ptujskimi pionirji obnesel. Čestilom mlademu junaku prav prisreno! Drugi sin župana Paul Orning bil je tudi že na bojišču, kjer je bil ranjen ter je zbolel; a daj stoji v vojni službi.

Laška granata v Dravi. Pred nekaj dnevi je neki ljudskošolski učenec pri t.i. „Husarensprungu“ pri Mariboru v Dravu nabasano italijansko granato, kateri pa vžigalnik manjkal. Deček je prinesel granato šolo in jo oddal g. nadučitelju Hobauer, ki jo je poslal pristojni vojaški oblasti. Njeno je, kako je prisla italijanska granata na to mesto. Morda jo je kdo v Mariboru nesel in v Dravo vrgel. Morda pa je pri Dravo iz ozemlja, ki leži pod učinkom ških kanonov ter je polagoma s peskom prido Maribora, kjer jo je voda vrgla blatrebo.

Zahvala 26. dež. bramb. regimentu. Kasno, sta mesti Celje in Maribor načemu dež. bramb. regimentu št. 26 priliki cesarjevega rojstnega dneva darovali srebrne signalne rogove. Celjski županov mestnik dobil je nato od regimenta zahvalno pismo, v katerem se čita m. dr.: „26. vije bodejo to častno darilo teh dveh mest, s katerima je regiment od nekdaj najtesnejše vedno v visoki časti držali in kakor do takoj ne sledi uspešna dejanja, da jih sprejema le s prikrito nevoljo, ker vidi pri tem le tolsto obrazo oderuhov, ki se pač široko in prav zadovoljno smehljajo...“

Tako piše nemški list „Turmer“ seveda večinoma z ozirom na nemške razmere. Vendar pa veljajo te besede istotako za nas. Kajti i pri nas — morda še v povečani meri — je oderuštvo največji, najbrezobzirnejši ter tudi najpodlejši nasprotnik.

Kronstadt.

Prinašamo si siebenburškega mestnika Kronstadt, ki je važnejše mesto občine sko-rumunski meji in glavni kraj takratnega „Burzenlanda“. Iz vojaških ozirov se to mesto ob izbruhu rumunske vojne izpraznili in je bilo od italijanskih Rumunov zasedeno. Ali Rumuni so dejno kmalu zopet isključili iz tega mesta!

S krepkim podprtjem Rdečega krsta in Vojno- oskrbovalnega zavoda izkažejo domovini dragoceno ustanovljeno.

ih pri v tem Ormo- ga. Na- letos je ode na- pod kraljivca graščine izbornim usca so v Ptaju en čisti rote po pohvalo rjev in- pa in začetka i v Ga- jimi vr- stitamo i sin g. na bo- ; a se-

zithmer, 28 let star, soproga nadlovcu bani, bila je zaradi ljubavnega razmerja srbškim vjetnikom od mestnega ma- stra v Bozenu pravomočno na 8 dñ i za- obsojena! — Kazen sama ob sebi za possumo žensko ni previsoka; občutna je tudi tega, ker se jo je javno razglasilo. Ti bilo pa tudi v naših krajih prav posum, ako bi oblast take brezdomovinske in zveste babute javno ozigosila.

Novi davki. Že dlje časa je znano, da pri- finančno ministerstvo nove davke. Zdaj gre to tudi oficijozni „Fremdenblatt“, ki je Finančni minister stopi v najkrajšem z novimi davki pred javnost. Vojna po- so narastla na 13 in pol milijard, za- je treba na leto 748 milijonov krom. Mesec se ne more pokriti iz državnih do- in je treba torej kaj posebnega ukre- Sodi se, da je nameravano zvišanje di- in indirektnih davkov. Pri zadnjih se godi v obliki doklad. Tudi dohodki iz- mernih naprav se bodo zvišali in se misli- vri vrsti na zvišanje poštih pristojbin in- kih tarifov.

Petdesetletnica podmorskega telegraфа se je kratkim praznovala. Prvič so zvezali Ev- in Ameriko s podmorskim telegrafom 5. avgusta 1858. Ker še niso dobro po- vplivov in učinkov električne, je ta zveza odrekla. Nato so ustanovili novo druž- in je sklenila novo napeljavo in jo do- dala dne 5. avgusta 1866. Ta zveza pod- morskega telegraфа je koštala 10 milijonov krom. Od tega časa naprej je telegrafična z Ameriko nepretrgano obstajala. Dan- je pa skoraj ves svet preprežen s pod- morskimi teleografi.

Omejitev iztoča piva. Izšla je nova cesar- naredba, po kateri se sme v gostilnah, manah in drugih javnih lokalih pivo prodi- li ob delavnikih od 7. do 10. ure zve- nedeljah in praznikih pa od 4. do 10. zvečer. Med tem časom se sme vsakemu v lokalu samem k večjemu pol litru pri iztoču „čez ulico“ pa vsakemu k jemu le en liter prodati. Prestopki krje- se kaznujejo z denarnimi globami do 10 K ali pa z zaporum do 6 mesecev.

Trije dnevi brez mesa v tednu. Izdala se cesarska naredba, ki velja s 1. septembrom in ki prepoove razprodajo mesa, su- ga, kakor izdelanega (kuhanega, pečenega, žagnega ali soljenega) ter oddajo mesa in, ki obstojijo popolnoma ali deloma iz- sa, vsaki pondeljek, vsako sre- in vsaki petek v tednu. Tudi v za- mih gospodarstvih se ob teh dnevih ne sme- da, ki obstojijo popolnoma ali deloma iz- sa, zavzmati. Le na enem teh dnevov, ki bodo namestnija šele določila, se sme o- mejo prodajati in jesti.

V varstvu mladine izdala je c. kr. namest- na najstrožje dolocbe, glasom kate- ne sme mladina pred dokončanim 17. le- po cestah kaditi, brez spremstva stari- in gostilne in kavarne pohajati, igrače, slad- in, sramotne spise itd. kupovati itd. O tej potrebeni odredbi, ki bi jo morala vsaka last najstrožje izpolnjevati, bodo ob pri- govorili. Kajti propalost mladine narašča vemo bolj in je tedaj skrajni čas, da se od- proti njej nastopi.

78 ovc od strele ubitih. Iz Jeschena in Koroške se poroča: Med neko hudo ne- udarila je strela na „Jescheneralpe“ v celo ove in je ubila 78 živali.

Ogenj. Pri posestnici Mariji Lah v Po- novi pri Mariboru nastal je požar, ki je gospodarsko poslopje z vsem orodjem in za- go kme popolnoma uničil. Požar se je raz- dal tudi na sosedna gospodarska poslopja in posestnikov ter jih je vpepelil z vso in vsem drugim. Edino živino so za- mogli rešiti. Škoda znaša več kot 70.000 krom, je večinoma z zavarovanjem krita. Ogenj je napravili otroci, ki so se igrali z uži- skami.

14 letni požigalec. 14 letni posestnikov naec Murko v Podplatu pri Ro- gatu izvršil je več požigov na poslopijih svoje matere Johane Jagodič. Skupna škoda

znaša nad 6000 krom. Deček, ki so ga zdaj zaprli, je dejal, da je zaradi tega začgal, ker ga je njegova sestra preteplala.

Samor požigalca. Dne 1. t. m. izbruhnil je v viničarji Marije Peter nell v Ko- šaku pri Mariboru ogenj, ki je vse podstrešje vpepelil. Sum se je obračal na viničarja Antona Jelenko, znanega pijanca. Ko so spravljalni, našli so zgorelo truplo Jelenka, ki je bil na podstrešju ogenj napravil ter se potem obesil. Sosedji so komaj bližnjo hišo rešili.

Nove primerne cene za živino. Namestnija je določila, da veljajo pri kupljeni z govejo živino od 1. septembra naprej sledeče pri- merne cene, in sicer pri hlevu posestnika (za 1 kg žive teže): **Klava in živina:** Voli: najboljše kakovosti do 3 K 50 v., druge kakovosti do 3 K 20 v in tretje kakovosti do 2 K 90 v; biki in telice: I. do 3 K 20 v, II. 2 K 90 v, III. do 2 K 50 v; krave: I. 3 K 10 v, II. 2 K 60 v, III. 2 K 10 v; teleta 2 K 60 v do 3 K. Za plemeno živino: Za vožnjo izbrani voli do 3 K 50 v; močno breje krave in telice 3 K 20 do 3 K 40 v; krave na novi doji 3 K 30 v do 3 K 50 v. Mlada plemena živina pod 2 letoma 3 K 20 v do 3 K 50 v.

Zgoreli mlin. V bližini Viktringa pri Celovcu je izbruhnil na mlinu posestnika Kropfitsch ogenj, ki se je takoj hitro razširil, da je bilo kmalu vso poslopje v plamenih. Ogenj ni vpepelil samo poslopje, mar- več tudi velike zaloge žita in moke. Škoda je vsled tega ogromna. Gasilci so z velikim naporom zamogli rešiti sosedna poslopja.

Rudarska smrt. Iz Raibla na Koroškem se poroča: V rudniku „Königsberg“ zasulo je kamenje dva pridna rudarja: Antonia Ven- celej, kopača, ki je bil oženjen, 49 let star in oče štirih nedoraslih otrok, ter Filipa Plesin, nadkopača, 55 let starega. Plesin je umrl ravno na tisti dan, ko je lansko leto njegov sin našel na gališkem bojišču junaško smrt. Njegov drugi sin stoji od začetka vojne na bojišču.

Kmetijski tečaji za vojne invalide. Ogromna naloga poklicanih činiteljev je, pripraviti in usposobiti vojne invalide za razne poklice, v katerih se bodo mogli preživeti, da ne postanejo breme državne preskrbe, oziroma da se jim ne bo treba udati beračenju. Med po- klici, ki pridejo v prvi vrsti v poštev, je kmetijstvo. To je v Avstriji in Nemčiji prvi spoz- nal profesor na češki tehnični visoki šoli v Pragi in ravnatelj kmetijsko-fiziologične pre- skuševalnice na navedeni visoki šoli, dr. Jurij Stoklasa, ter je s pomočjo svojih tovaršev že začetkom leta 1915 uvedel prvi invalidni tečaj v navedenih državah. V tečajih se poučuje celo kmetijska stroka in se vrše tečaji na tehnični visoki šoli. Poučujejo profesorji teh- nike ter uradniki deželnega kulturnega sveta. Tečaji imajo velike uspehe in se vrši sedaj že četrti tečaj. Dosedaj je 120 absolventov, večinoma kmečkega stanu, ki so si tem potom pridobil temeljito teoretično in praktično izobrazbo v kmetijski stroki in ki, kar je tako važno, ostanejo ohranjeni domači grudi. Vsi absolventi dobijo spričevala. Uspehi praskih tečajev so že dali povod tudi drugod po Av- striji in Nemčiji za enake tečaje ter se jih je doslej že lepo število ustavilo.

Veliki vrom. Iz Feldkirchena na Ko-

roškem poročajo: Pek Krivic opazil je že dalje časa, da mu nekdo denar in blago krade. Sum se je obrnil na viničarico Marijo Pirker, ki je dalje časa v Krivicevi hiši stanovala. Preiskava njenega stanovanja je dognala, da se nahaja tam skoraj tucat po- narejenih ključev za Krivicevo hišo, nadalje 1400 krom gotovega denarja, hranična knjižica za 900 krom, jako veliko moke, masti, jaje, žage itd. Marija Pirker je bila vedno ponoči v Krivicevo hišo vdrla in je tam na- kradla denarja ter živiljenskih sredstev. Zdaj so jo zaprli.

Podržavljenje davka na pivo. Da se pokrijejo obresti vojnih posojil, je izšla nova cesarska naredba, ki določa podržavljenje in zvišanje davka na pivo. Dosedaj je znašal državni davek na pivo 3 K 40 v na hektoliter, od 1. septembra nadalje bo znašal 11 K. V ta zne- sek so tudi vstete dosedanje deželne doklade na pivo, tako, da bo zvišan davek na pivo pravzaprav na 3 K 60 v za hektoliter. Šta- jerska dežela bo dobila v letu 1917 od davka na pivo znesek 3,900.000 krom. Zvišanje davka na pivo bo vrglo Avstriji na leto okrog 50 milijonov krom. Umevno je, da bodo pivovarne zvišale ceno za pivo.

Nadomestilo za usnjate podplate. Na pose- ben način iz tankih križema lepljenih deščic sestavljeni lesene podplate je iznašel ravnatelj zavoda za pospeševanje obrti g. A. Springer. Bistvo teh podplatov obstoji v tem, da so deščice tako položene, da se doseže nekaj gibnosti in da je lep take vrste, da se ne raztopi niti v vročini. Vsled tega so taki podplati tudi nepremičljivi in so pač v da- našnjih razmerah tudi glede trpežnosti edino nadomestilo za podplate iz usnja. Pojasnila daje „Wirtschaftsabteilung des Steiermärki- schen Gewerbeförderungs-Institutes in Graz Burggasse 13“. Izdelovanje čevljov s takimi podplati se lahko ogleda in prični pri nave- denem zavodu za pospeševanje obrti v Gradcu. Sicer je delo tako enostavno, da se ga lahko napravi že po popisu, ki ga je izdal omenjeni zavod.

Kuhanje piva se bode vstavilo? Direktor Gössovih pivovaren je glasom časniških poro- čil javno povedal, da so alpske pivovarne s svojimi zalogami ječmena skoraj pri kraju in da bodo po porabi teh zalog alpske pivovarne vstavile kuhanje piva. Lepe razmere za pi- vopivice!

Zaprti kraljica. Nekateri listi poročajo doslej nepotrdjeno vest, da so Angleži inter- nirali soproga bivšega portugalskega kralja Manuela in ji celo odrekli kraljevski naslov. Ločena soproga bivšega portugalskega kralja je rojena princesinja Hohenzollern-Sigmaringen in je torej v sorodstvu z nemškim cesar- menom. Zato je prav mogoče, da so Angleži to surovost izvršili.

Za mlinarje. Mariborsko okrajsko glavar- stvo je izdalо za posestnike mezdnih mlinov sledeči oklic: Na podlagi cesarskega ukaza z dne 11. junija 1916, drž. zak. štev. 176 in ukaza c. kr. namestništva z dne 9. avgusta 1916, dež. zak. št. 95, se odredi: 1. Noben mlinar ne sme žita brez potrdila za mletje prevzeti v zmletje. 2. Vsako zmletje je vpi- sati v kontrolno knjigo. Potrditi se mora tudi s podpisom na potrdilu za mletje. 3. Potrdila za mletje je zbirati in jih zanesljivo od 10 do 10 dni vpošiljati okrajnemu glavarstvu.

Kraljev grad v Bukareštu.

Naša slika nam kaže grad izdajal- skega kralja v ru- munski prestolici Bu- careštu. Grad je bil leta 1877 do 1878 po modernem okusu prezidan in povečan ter leži ob glavni cesti. Ni izključeno, da bodejo v poteku te vojne na gradu še frftale nemške in bolgarske zastave.

Učinek bomb je bil jako težak. Vojna post, v kateri se je nahajalo mesto od napovedi, je ponehala in mesto se na globoki resnosti.

Ruske izgube.

Karlsruhe, 5. septembra. Glasom vojnih listov kažejo uradne liste izgub od izpoznevalne službe v Kijevu od tega, torej od ruske ofenzive do 20. avgusta, kot mrtvih in ranjenih **685.000** mož **1000 oficirjev**, med oficirji je 18.000 padlih; 23 generalov in 38 oberstov.

Italijanske izgube pri Gorici.

"Al Est" poroča iz Lugana z dne 5. septembra: Iz zanesljivega privatnega vira se menja, da so Italijani pri bojih okoli Gornje **150.000** mož izgubili.

Hohenburgova sodba o vojnem položaju.

E.B. Berlin, 6. septembra. Glasom "Lokalanzeiger" podal je državni kancerlejmann Hollweg v včerajšnjem izjavljanju z voditelji strank splošni vojno-politični pregled, ki se je naravno pečal sed udeležbe Rumunije pri svetovni ustvarjeni položaju. Pri temu je zadeval državni kancer razveseljivo vest potrjala, da sta se šef generalštaba vojne armee pl. Hindenburg in prvi generalstojmojster Ludendorff sporazumno izjavila, da je splošni vojaški položaj dovolj za skrbi ni nobenega povoda. Samozavest se ne more tajiti, da je prinesel vstop rumunske v vrsto nasprotnikov gotove težave. Krikonečni uspeh pa se ne obpremenil. Na povišanje vojaške stanje meje se ne misli, kar se sme smatrati godno znamenje. Splošno za upljivo do tudi mnenje glede petega vojnega položaja pri katerem se pričakuje polni uspeh. Tukaj državnega zbora se namerava sklicati v zadnjih dneh septembra.

Ilirska kopelj mestnega

kopališča v Ptiju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne. Kopelj z vročino: žrakom, varse ali "Brausebad" z rjavo K - 70

Mestna posredovalnica
(Haus- und Dienstvermittlung)
za
dužbe, učence, stano-
vanja in posestva
v Ptiju
izvršuje
vrste posredovanja najhitreje.
Informacije in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Meščanska parna žaga.

Na novem lentičnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven ključnice in piinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur

v porabo. Vsakomur se les hodi itd., ter po zahtevi takoj razzaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Ure na napestnik niso drage. Dobite jih že od K 6 — naprej pri znani f. ur (Max Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/51). Originalni fabrični cenik na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Loterijske številke.

Gradec, 30. avgusta 1916: 44, 70, 2, 35, 88. Trst, 6. setembra 1916: 82, 4, 69, 85, 43.

Služkinja

nemškega in slovenškega jezika zmožna, se tako sprejme pri gospoj Kratzer, Ptuj, Sarnitzgasse št. 14.

Starejši 347

konj za vožnjo,

rjava kobilka, 160 cm visoka, za vožnjo v gorovju služeča, se zamenja proti mlajši, močnejši živali, primerni za isti namen, proti primeremu naplaku. Ponudbe je vposlati na fabriko užigalic v Rušah.

Gobe

mlade in lanske se kupuje. Ponudbe z vzorcem pod "Pilze" na upravo tega lista.

Pridna izučena prodajalka

za měšano blago, zmožna obeh deželnih jezikov, isče hitro službo. Naslov se prosi pod A. W. poste restante Store. 359

Fotografije (Porträt) kot znamke

(marke liki znamkam na pismih, in dopisnikih s sliko izdeluje po vsaki poslanosti fotografij pri cen: Otto Neumann, Prag, Karolinental, štev. 130. Cenik se pošlje na zahtevo brezplačno in franko.)

Mladenič

spreten mizar z nekaj priskrbljanim denarjem se hoče poročiti s pridno dekliko, ali vodo brez otrok s posestvom, ne črez 30 let stara. Resnične ponudbe se prosijo ako mogoče s sliko do oktobra pod "Invalid M. K." postlagern, Kreuzdorf bei Luttenberg. 372

Sodar

za popravila vinskih sodov v akordu pri dobri plači se sprejme. Pugel & Roßmann, veletrgovina z vinom, Maribor, Sofienplatz.

Zahtevajte

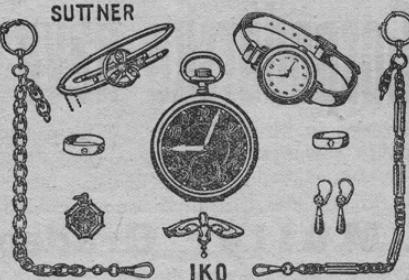
v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Kako pozno je sedaj?

tako se sliši mnogokrat povpraševati ljudi, kateri pač imajo uro v zepu ali na steni, ampak svoji lastni uri ne verjamajo, ker je le slaba, netočna, kedem stoječa bazar uro. Kdor nasprotoimo Suttnerjevo uro, ve vedno natanko, kako pozno je.

Franz Schönlieb

tovarna orožja in izdelovalnica finih pušk, Ferlach (Borovje) na Koroskom.

Direktne nakupni vir za moderne lovski puške Reparature, prenaredbe, strokovnjak, zlati nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopita najeocene. 329

Illustrovani cenik brez stroškov.

Viničar

z nekaterimi delavskimi močmi se isče za Schwabov vino-grad v Stadtbergu pri Ptuju. Vpraša se v trgovini Schwab v Ptiju, Hauptplatz.

Šivilja

izurjena v šivanju se priporoča, ter sprejema vso v to stroko spadajoča dela doma, ali gre šivat tudi izven doma. Cena jako solidna. Naslov pove uprava tega lista. 350

Sedlarski učenec

priden in pošten, se takoj sprejme pri g. Franc Raschl, sedlarški mojster v Ptiju. 370

Išče se viničar

z vsaj 2 delavskimi močmi. Več pove Josip Zalar, organist pri Sv. Duhu v Ločah pri Poljčanah. 371

Zvezlo za sode

se dobri v medicinalni drožeriji „zlati križ“ v Ptiju (prej Wegschaider). 365

Firnež iz lanovega olja

žvezlo, boraks (tudi v pismih), kislina iz vinskih kamenja, olja itd. v vsaki množini od 5 kil navzgor po visokih cenah s ekipo. Chemische Erzeugung Perchtoldsdorf bei Wien. 373

Štev. 600. Žepna uro z radijem, ki se ponosi sveti K 8:40

410. Nikel-anker-Roskopf-ura 4:40

705. Roskopf-ura, kolesje v kamnitih tekočih 5:90

719. Srebrna rem.-ura 7:80

720. Srebrna cilinder rem.-ura 9:70

1450. Bela kovinasta verižica 2:80

nikelnasta 1:—

916. Srebrna verižica 3:20

89. Double zlata verižica 5:90

1280. Rad z budilnico, svetloča 9:80

1279. Moderni rad stopeč budilnica 18:—

712. IKO-niklasta anker-ura, 15 rubisov 14:—

735. Srebrna cilinder remont.-ura, 15 rubisov 13:—

813. Srebrna damska uha, z zlatim obrobljenim 12:—

817. Srebrna damska uha, dvojni plăš 13:—

1548. Srebrna uha na napestnik, tula 25:—

1149. Srebrna broša 1:50

1673. Srebrna uhala 0:90

1675. Srebrna uhala 1:30

1627. Uhala, zlato na srebru 3:40

1113. Uhala, zlato na srebru 5:50

979. Srebrni navesevi, masiven 2:—

Velika izbira ur za gospode in dame, verižice, prstane, broške, obeske, zapuste, zavarne verižice, uhale, blago in srebro, namizna orodja, dajnogične itd., v velikem ilustriranem ceniku z mnogimi podobami

katerega zahtevate zastonj in poštne prostega.

Razpoložila se po povzetju ali pa če se denar vnaprej pošlje. Neugajajoče zamenjam. Vse ure so **natančno** preizkušene.

Lastna tovarna ur v Švici

H. Suttner samo v Ljubljani 701.

Nima nobene podružnice. 330

Opravljalna številka A VII 264/16

14

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ptiju, oddelek VII so po prošnji dedičev po dne 4. maja 1916 umrli Marjeti Svenšek iz Dolene na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine, katere se bodo sodno zdražile za izkljucno cene po 2000 K.

dne 29. septembra 1916 dopoldne ob 10. uri pri podpisani sodniji sobi št. 17, II. nadstropje in sicer

vl. štev. 33 k. o. Dolena (prej Marjeti Svenšek) z hišno štev. 91, njive, travniki, pašniki, vinogradi (25 a) in gozdovi (4 ha 23 a) v skupni izmeri 5 ha 71 a 35 m² okoli 10 oralov.

Ponudbe pod izkljucno ceno se ne sprejmejo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Prodajalc si pridržijo pravico se tekomo 3 dni po dnevniku izjaviti, ali dražbo udobjejo ali ne.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodniji, soba štev. 13.

Ces. kr. okrajna sodnija Ptuj, oddelek VII

dne 30. avgusta 1916

(Podpis).

Naznanilo.

V na novo urejenem (poprej Schwabovem) mlincu na Bregu pri Ptiju, sprejema se odsej vsakovrstno zrnje v zmletje, na kar se posestniki ptujskega okraja opozarjajo.

Za zadovoljivo postrežbo jamči

Jurij Skrbinek, lastnik mlina.

366

po 4-, 5-, 6- kron se dobijo v zalogi

SLAWITSCH & HELLER

trgovina v Ptiju.

Stole (Zimmersessel)

Radeiner Sauerbrunn — Radenska slafina

se dobi v vseh špecerijskih
trgovinah. — Generalno za-
stopstvo za ptujski okraj

Brata Slawitsch, Ptuj

Gospodarska kava

iz Portorico in zdrobljene (Brush) kave, san-
tosera in kavinega žrča je izborna kavina
mešanica, izdatna, okusna in cena
ena kila 5 kron samo pri

J. Müller, Gradec,

Raimundgasse Nr. 12.

333

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepljanje krvi proti slabosti in bleidičnosti (Bleichsucti) itd.; steklenica 2 K Tekočina za prse in pijuče, stekl. 1:60, K vel. stekl. 2:40 K proti kašlu, težki sapi itd. Čaj in piule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihu 1:50 K. — Balzam za gih, ude in žvece stekl. 1:50 K; izviro mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1:50 K. Prašek proti odvajjanju krvi v živalski vodi à K 1:60. Izvirni strup za podganje, miši, šurke à K 1:50. Razpošiljatev
L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 48

Šola Legat v Mariboru ob Dravi (zasebni učni
zavod za štenografijo, strojno pisanje, pravopisje,
računanje itd.)

Začetek velikih jesenskih tečajev dne 2. oktobra 1916.
Prospekti zastonji po direkciji zavoda, Maribor, Viktring-
hofgasse 17, I. nadstropje. Ure za stranke vsak dan od
11. do 12. ure. 318

Vsak lišaj

vsake vrste, suh in moker, šupe, lišaj na glavi
in bradi, izpuhi na koži, ekcem, izpuhi vsled
srbenja, srbenje na koži, kraste itd. zdravi
hitro in v najkrajšem času moje tisočkrat
preskušeno sredstvo. Ni mazilo, marveč tekoče.
Cena z vso poštino K 4:20. Pristno le po
Kosmet. Institut „Sanas“, Dunaj VII., Lerchen-
felderstrasse 125. 342

Mlinarski učenec

krepak in zdrav, se proti dobri prehrani in
mesečni plači 16 K takoj sprejme pri **Rupert
Grasli**, lastnik mlinarjev, Meierhof, p. Gleinstätten
okraj Leibnitz. 345

Viničar

trezen, pošten in priden, z 4 do 5 delavskimi močmi, se
išč. Isti dobi mleko od 2 kriav, dovolj veliko polje in
vrt za zalenjavo, drva za kurjavo, »standgel« za vsako
delavsko osebo 100 kran in za gotova dnevnega dela še
dnevno plačo 80 vinarjev. Naslov vinogradnika se izve
pri upravi tega lista. 344

Brata Slawitsch

v Ptuju

Florispijali in Štegarprase	
priporočati izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeni cenai:	
Singer A ročna mašina	K 80.—
Singer A	K 60.— 70.—
Dürkopp-Singer	K 70.— 90.—
Dürkopp-Ringschiff za si- vile	K 130.—
Dürkopp-Zentralbobbin za šivilje	K 140.—
Dürkopp-Ringschiff za krojajoce	K 100.—
Dürkopp Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil.	
Luxusausstattung	K 160.— 180.—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje	K 150.— 180.—
Minerva A	K 120.—
Minerva C za krojajoce in čevljarje	K 160.—
Howe C za krojajoce in čevljarje	K 90.—
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najnove cene so nižje kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi laiko na obroku (rate).	
Prosimo, da se naj vsaj zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo mazino od nas.	
Cena brezplačne.	

500kron

Vam plačam, ako moje Ria-balzam Vaša kurja očesa, brada-
iztrebilo korenin Vaša kurja očesa, brada-
brez bolečin v 3 dneh. Cena 1 posode z garancijskim ismom
vred K 150, 3 posode K 4:—, 6 posode K 5:50. Stočero za-
hvalnih in priznanevanjnih pisem.

Pot na nogah, rekal, v pozdušni se hitro odpravi z Ita-
praskom (Ita-Streupulver). Cena 1/4, kron, 3 skatije
37/4 kron. 256

Kemey, Keschau (Kassa) I. poštni predel 12/827, Ogrska.

Učenec

se pod dobrimi pogoji takoj sprejme v fabriki
za usnjo 346

Paul Pirich, Ptuj.

Zagotovljen uspeh

Tisočer zahvalnih pisem v ptij, vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 365

med. dr. A. Rix krema za prsa.

Ura na napestnik z varstvom za steklo

K
6.—

K
12.—

Ura na zapestnik z usnjatim jermenom, velika oklpa K-10—, malo format K 10—, 12—, radij 15—, 18—. S preciziskim anker-kolesom K 24—. Začnaka Cyna I. Omega 50—, radij K 10— več z varstvom za steklo K 1—. Vojna ura z dobrim anker-kolesom K 6—, la kosti K 10—, pravo srebro K 20—, zeleno ure-hrdo K 24—, radij K 32—. — Primeri usnjati napestiti K 2— posebej. Vojna budilnica, zanklana, 80 cm visoka K 8—, 3 leta garancije. Razpošiljatev le po vnoslanju sveta 111 za zavoj in porto franko po vsej Avstro-Ogrski in na bojisti

prvi zalogi ur **Max Böhnel**
vojni ur

Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/51.

Originalni fabrični cenik zastonj.

Mestna hranilnica v Ptuju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Ali hočete biti od svojega

revmatizma

temeljito ozdravljeni?

Tisočeri že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otekli udí, pohabljeni roki in noge, suvanje, bode-
nje, bolečine v raznih delih trupla, ja celo slabost oči so posledice revmatič-
nih gihtičnih bolečin.

Ponudim Vam naravni produkt za ozdravljenje!

Ne univerzalna medicina, marveč zdravino sredstvo, kakor je podari dobra
mati natura bolnavemu človeštvu.

Vsakomur brezplačna poizkušnja!

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo podučno razpravo
popolnoma brezplačno. Postali boste moj hvaležni pristaš.

Ekspedicija Opern-lekarne, Budapest, VI. odd. 252

